

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 144/04-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. mája 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Rannila Slovakia, s. r. o., Košice, Hroncova 1, zastúpenej advokátkou JUDr. M. Š., K., ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Okresného súdu Košice II sp. zn. 33 Cb 54/2003 z 5. novembra 2003 a rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 Cob 155/03 z 19. januára 2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Rannila Slovakia, s. r. o., **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. apríla 2004 doručená sťažnosť Rannila Slovakia, s. r. o., Košice, Hroncova 1 (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutím Okresného súdu Košice II (ďalej

len „okresný súd“) sp. zn. 33 Cb 54/2003 z 5. novembra 2003 a rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Cob 155/03 z 19. januára 2004.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uvádza: *„Uznesením Okresný súd Košice II, č. k. 33 Cb 54/2003-59 zo dňa 5. 11. 2003 konanie vo veci zastavil, žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania a zároveň rozhodol, že sťažovateľovi súdny poplatok za podanie návrhu na začatie konania nevracia. Predmetné uznesenie napadol sťažovateľ odvolaním zo dňa 12. 12. 2003 v časti výroku o nevrátení súdneho poplatku z návrhu. Krajský súd svojím uznesením, č. k. 20 Cob 155/03-89 (pozn., správne 2 Cob 155/03-89) zo dňa 19.1.2004 uznesenie súdu 1. stupňa v napadnutom výroku potvrdil.*

Okresný súd Košice II rozhodol o nevrátení súdneho poplatku z návrhu, ktorý bol vzatý späť po vydaní platobného rozkazu pred prvým pojednávaním vo veci a Krajský súd v Košiciach toto rozhodnutie potvrdil. Prvostupňový súd odôvodnil svoje rozhodnutie takým výkladom vyššie citovaného ustanovenia, že nárok na vrátenie poplatku vzniká len v prípade ak ku späťvzatiu návrhu došlo pred vydaním platobného rozkazu nezávisle od splnenia podmienky, že ku späťvzatiu došlo pred prvým pojednávaním.“

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd vydal nález:

„Práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky právoplatným rozhodnutím Okresného súdu Košice II, č. k. 33 Cb 54/2003-59 zo dňa 5. 11. 2003 v časti výroku „Navrhovateľovi súdny poplatok za podanie návrhu na začatie konania nevracia.“ a právoplatným rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach, č. k. 20 Cob 155/03-89 (pozn., správne 2 Cob 155/03-89) zo dňa 19. 1. 2004 boli porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky právoplatné rozhodnutie Okresného súdu Košice II, č. k. 33 Cb 54/2003-59 zo dňa 5. 11. 2003 v časti výroku „Navrhovateľovi súdny poplatok za podanie návrhu na začatie konania nevracia“ a právoplatné rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č. k. 20 Cob 155/03-89 (pozn., správne 2 Cob 155/03-89) zo dňa 19. 1. 2004, zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie Okresnému súdu Košice II.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi náhradu trov konania, ktoré mu je Krajský súd v Košiciach povinný vyplatiť na účet jeho právnej zástupkyne do dvoch mesiacov do právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľky a podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona skúmal, či nie sú dôvody na jej odmietnutie. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti pravidelne skúma aj to, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Sťažovateľka v rozhodnutí okresného súdu sp. zn. 33 Cb 54/2003 z 5. novembra 2003 a v rozhodnutí krajského súdu sp. zn. 2 Cob 155/03 z 19. januára 2004 vidí porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Článkom 46 ods. 1 ústavy sa zaručuje ochrana viacerých práv a záujmov, predovšetkým práva na prístup k súdu a práva na spravodlivý proces.

Zo sťažnosti a z jej príloh ústavný súd zistil, že okresný súd vydal 5. decembra 2002 uznesenie sp. zn. 33 Cb 54/03, ktorým „*Zrušuje platobný rozkaz Okresného súdu Košice II zo dňa 30. 08. 2002 č. k. 53 Rob 1398/02-52*“. Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka odvolanie a navrhla krajskému súdu, „*aby konanie vo veci zastavil, náhradu trov konania nepriznal žiadnemu z účastníkov konania a príslušný daňový úrad upravil o vrátenie súdneho poplatku navrhovateľovi*“. Krajský súd 19. januára 2004 vydal uznesenie sp. zn. 2 Cob 155/03, ktorým „*Potvrďuje uznesenie súdu 1. stupňa v napadnutom výroku. Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva*“.

Vzhľadom na uvedené skutkové okolnosti a tvrdenia sťažovateľky uvádzané v sťažnosti podľa názoru ústavného súdu nemôže sťažovateľka s úspechom namietat porušenie ústavného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uvedenými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu, pretože ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Ústavný súd poznamenáva, že právo na súdnu a inú právnu ochranu, ktorého porušenie spája sťažovateľka v námietke správnosti rozhodnutí všeobecných súdov vo vzťahu k výroku o vrátení súdneho poplatku, nie je absolútne a rozhodnutie

všeobecného súdu o vrátení, resp. nevrátení súdneho poplatku je finančno-právnym nárokom, ktorý nie je spôsobilý privodiť sťažovateľkou namietané porušenie práva na súdnu ochranu.

Ústava vo svojom čl. 46 ods. 1 negarantuje právo na bezplatné súdne konanie. Právo na prístup k súdu môže byť obmedzené alebo podmienené splnením rôznych formalít alebo iných podmienok, ku ktorým patrí aj zaplatenie súdneho poplatku podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, z ktorého vyplýva, za splnenia akých podmienok je možné žiadať vrátenie súdneho poplatku. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky na vrátenie súdneho poplatku, patrí do výlučnej právomoci všeobecného súdu.

Postup a rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu pri vybavovaní žiadosti sťažovateľky o vrátenie, resp. nevrátenie súdneho poplatku nie sú rozhodnutím o základnom práve, ktorému poskytuje ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy, čo vyplýva jednak zo stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 82/04), ako aj medzinárodnej judikatúry súvisiacej s právom na spravodlivý súdny proces, podľa ktorej rozhodnutia o súdnom poplatku nemožno v princípe podriaďovať pod „spory o občianskych právach a záväzkoch“ podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, tak ako sú tieto interpretované Európskym súdom pre ľudské práva, preto priame uplatnenie záruk práva na spravodlivý proces, ktoré tento článok ustanovuje, tu neprichádza do úvahy.

Podľa názoru ústavného súdu právo na spravodlivý súdny proces neznamená úspech účastníka konania pred všeobecným súdom pri rozhodovaní o jeho žiadosti, resp. nároku. Z opačného pohľadu možno povedať, že neúspech v súdnom konaní, v danom prípade nespokojnosť sťažovateľky s rozhodnutím všeobecných súdov o nevrátení súdneho poplatku, nie je možné bez ďalšieho považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony v súlade s požiadavkou obsiahnutou v čl. 152 ods. 4 ústavy (mutatis mutandis I. ÚS 24/00). Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu zasahovať do sféry pôsobnosti všeobecných súdov (I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04).

Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou opakovane vyslovil, že ak sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namietal také porušenie základného práva alebo slobody, ktoré podľa okolností prípadu nemohlo nastať, ústavný súd návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (napr. II. ÚS 70/99, III. ÚS 45/03).

Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť po jej predbežnom prerokovaní odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. mája 2004